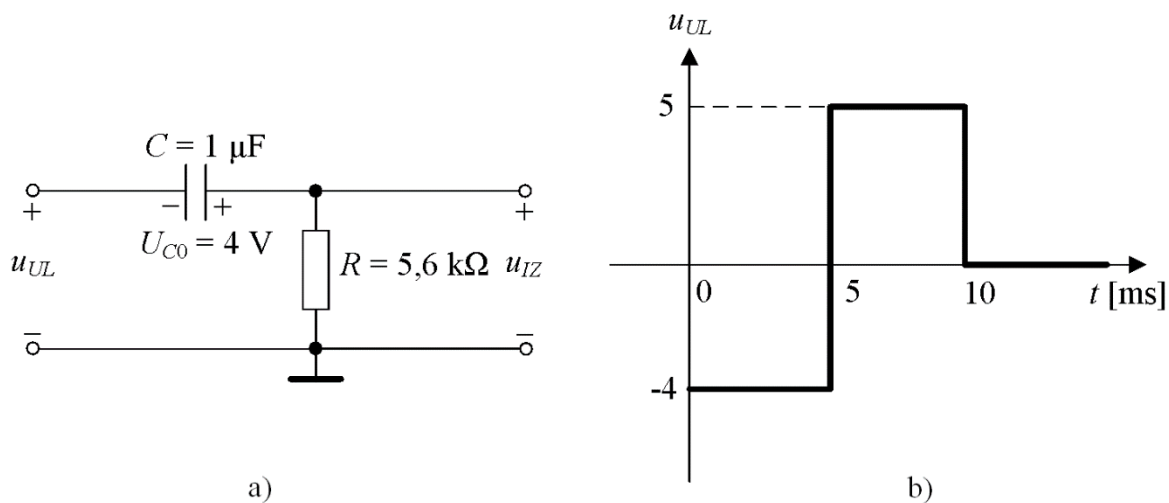

MEĐUISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

ZADACI

ZADATAK 1. Na sklop prikazan slikom a) priključen je ulazni napon $u_{UL}(t)$ prikazan slikom b). U $t = 0$ ms napon na kondenzatoru iznosi $U_{C0} = 4$ V, a $u_{UL}(0 \text{ ms}) = -4$ V.

- Napisati izraze za izlazni napon u_{IZ} u intervalima $0 < t < 5$ ms, $5 \text{ ms} < t < 10$ ms i $t > 10$ ms, te izračunati vrijednosti izlaznog napona u $t = 0$ ms, 9 ms i 12 ms (**4 boda**).
- Na istom grafu nacrtati ulazni i izlazni napon (**1 bod**).
- Izračunati graničnu frekvenciju mreže. Radi li se o niskopropusnom ili visokopropusnom filtru (**1 bod**)?

ZADATAK 2. Silicij n -tipa homogeno je dopiran s primjesom koncentracije $2 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$. Nakon dodavanja druge primjese u silicijsku pločicu, Fermijeva energija pomaknut će se za $0,1 \text{ eV}$ prema dnu vodljivog pojasa. $T = 300 \text{ K}$.

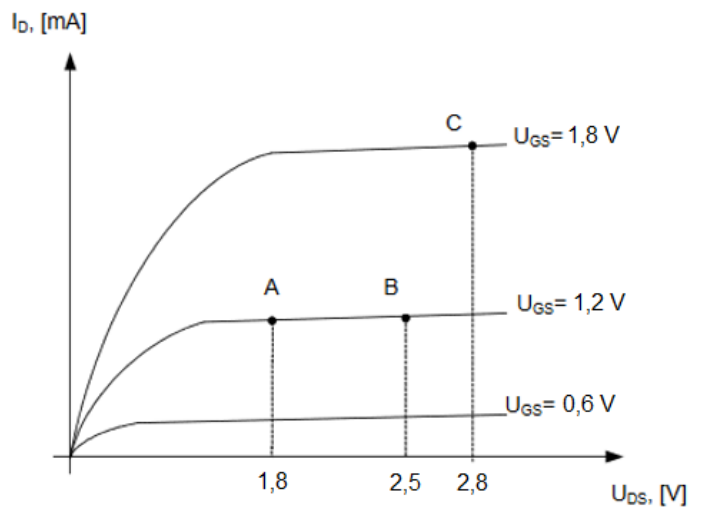
- Odrediti tip i koncentraciju druge primjese (**4 boda**).
- Odrediti položaj Fermijeve energije u odnosu na vrh valentnog pojasa nakon drugog dopiranja (**1 bod**).
- Odrediti koncentracije većinskih i manjinskih slobodnih nosilaca nakon prvog i drugog dopiranja (**1 bod**).

ZADATAK 3. Koncentracije primjesa na n i p strani silicijske diode iznose $N_D = 5 \cdot 10^{18} \text{ cm}^{-3}$ i $N_A = 5 \cdot 10^{15} \text{ cm}^{-3}$. Parametri manjinskih nosilaca su $\mu_n = 670 \text{ cm}^2/\text{Vs}$, $\mu_p = 200 \text{ cm}^2/\text{Vs}$, $\tau_n = 0,5 \mu\text{s}$ i $\tau_p = 1,0 \mu\text{s}$. Površina pn spoja iznosi $S = 10,0 \text{ mm}^2$. Širine n i p strane diode su $W_n = 2 \mu\text{m}$ i $W_p = 200 \mu\text{m}$. Vrijedi $T = 300 \text{ K}$ i $m = 1$.

- Jesu li n i p strana diode uske ili široke? Strana diode je široka ako vrijedi $W_x > 5 L_x$ (**2 boda**).
- Izračunati struju zasićenja I_S (**2 boda**).
- Ako kroz diodu teče struja od 15 mA , koliki je napon na diodi U_D (**2 boda**)?
- Skicirati raspodjele manjinskih nosilaca, izračunati i označiti rubne te ravnotežne koncentracije za priključeni napon iz c) dijela zadatka (**2 boda**).
- Što se dogodi s dinamičkim otporom diode r_d ako priključeni napon na diodi padne za 25% (pada, raste, ostaje isti)? Koliko iznosi dinamički otpor u tom slučaju (**2 boda**)?

ZADATAK 4. Izlazne karakteristike nekog MOSFET-a prikazane su na slici. Napon praga tranzistora iznosi $|U_{GS0}| = 0,5 \text{ V}$. Struje u točkama A i B iznose $|I_{DA}| = 0,66 \text{ mA}$ i $|I_{DB}| = 0,666 \text{ mA}$.

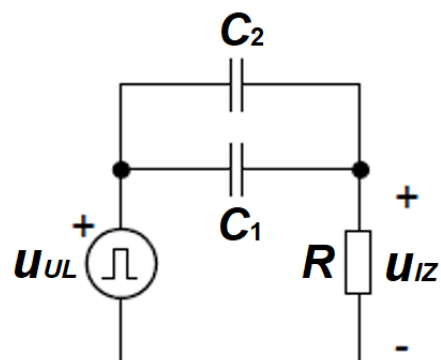
- Uz obrazloženje, odrediti tip MOSFET-a (n ili p kanalni, obogaćeni ili osiromašeni) (1 bod).
- Odrediti faktor modulacije duljine kanala λ i strujni koeficijent K (3 boda).
- Odrediti struju odvoda u točki C, I_{DC} (1 bod).
- Odrediti dinamičke faktore g_m i r_d u točkama A i C (3 boda).

PITANJA

1. Na ulaz CR mreže sa slike doveden je pravokutni napon u_{UL} . Što se dogodi s vremenom pada t_f i srednjom vrijednosti izlaznog napona u_{IZ} u stacionarnom stanju, ako odspojimo kapacitet C_1 ? Vrijedi (2 boda):

- t_f se ne mijenja, srednja vrijednost izlaznog napona u_{IZ} se ne mijenja
- t_f se smanji, srednja vrijednost izlaznog napona u_{IZ} se poveća
- t_f se poveća, srednja vrijednost izlaznog napona u_{IZ} se smanji
- t_f se smanji, srednja vrijednost izlaznog napona u_{IZ} se ne mijenja
- t_f se poveća, srednja vrijednost izlaznog napona u_{IZ} se ne mijenja

2. Silicij je dopiran jednom primjesom. Na temperaturi od 300 K Fermijeva energija E_{F1} nalazi se 0,4 eV iznad Fermijeve energije intrinzičnog silicija (E_{Fi}). Nakon toga silicij je ponovo dopiran, a Fermijeva energija E_{F2} na 300 K nalazi se sada 0,2 eV iznad ruba valentnog pojasa. Nakon toga je temperatura porasla s 300 K na 500 K. Za tip druge primjese i pomak Fermijeve energije nakon porasta temperature vrijedi (2 boda):

- druga primjesa su donori, položaj Fermijeve energije se ne mijenja
- druga primjesa su akceptori, Fermijeva energija približava se rubu valentnog pojasa
- druga primjesa su donori, Fermijeva energija približava se sredini zabranjenog pojasa
- druga primjesa su akceptori, Fermijeva energija približava se sredini zabranjenog pojasa
- druga primjesa su donori, Fermijeva energija približava se rubu valentnog pojasa.

3. Na pn -diodu sa širokim stranama spojen je napon $U_D = 0,6 \text{ V}$ i n -strana je 1000 puta jače dopirana od p -strane. Na kojoj strani je veća koncentracija manjinskih nosilaca? Ako se širina n -strane suzi na vrijednost $W_n = L_p/10$, što se dogodi s iznosom struje kroz diodu? Vrijedi (2 boda):

- a) koncentracija manjinskih nosilaca veća je na p -strani, a struja ostaje približno ista
- b) koncentracija manjinskih nosilaca veća je na n -strani, a struja značajno raste
- c) koncentracija manjinskih nosilaca veća je na p -strani, a struja značajno pada
- d) koncentracija manjinskih nosilaca veća je na n -strani, a struja značajno pada
- e) koncentracija manjinskih nosilaca veća je na p -strani, a struja značajno raste.

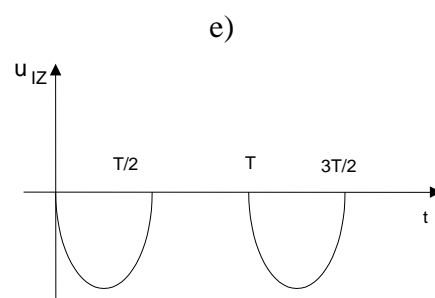
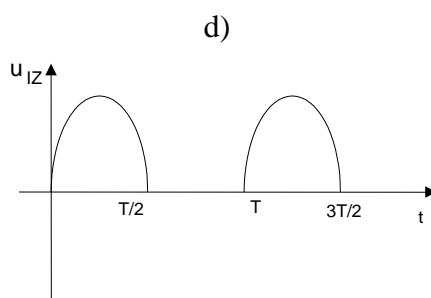
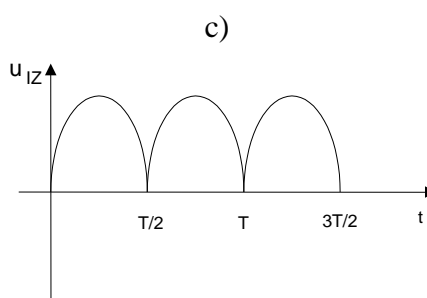
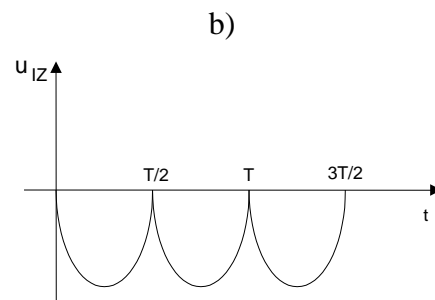
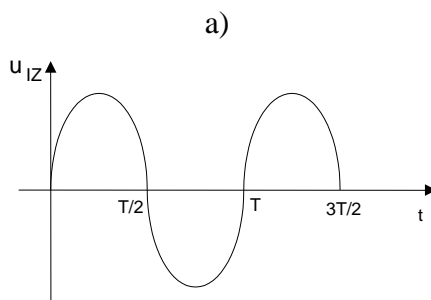
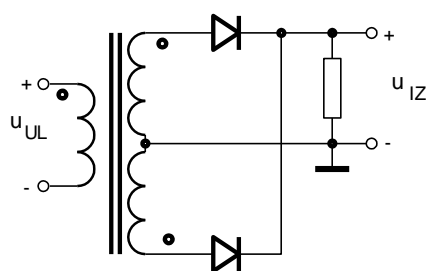
4. Za struje zasićenja dvije diode na sobnoj temperaturi ($T = 300 \text{ K}$) vrijedi $I_{S1} < I_{S2}$. Na diode je primijenjen isti napon $u_D = U_D + U_{dm} \cdot \sin \omega t$ gdje je $U_D = 500 \text{ mV}$. Za istosmjerne i izmjenične komponente struja dioda vrijedi (2 boda):

- a) $I_{D1} > I_{D2}$, $I_{dm1} > I_{dm2}$
- b) $I_{D1} > I_{D2}$, $I_{dm1} < I_{dm2}$
- c) $I_{D1} < I_{D2}$, $I_{dm1} > I_{dm2}$
- d) $I_{D1} = I_{D2}$, $I_{dm1} = I_{dm2}$
- e) $I_{D1} < I_{D2}$, $I_{dm1} < I_{dm2}$.

5. Može li se monokristalni silicij koristiti za izradu efikasnog izvora svjetlosti? Za valne duljine zračenja u vidljivom spektru pretpostavljamo $\lambda = [400 \text{ nm}, 700 \text{ nm}]$. Može li se silicij koristiti za izradu fotodetektora zračenja valne duljine $\lambda_1 = 1,5 \text{ }\mu\text{m}$ (infracrveno područje)? Vrijedi (2 boda):

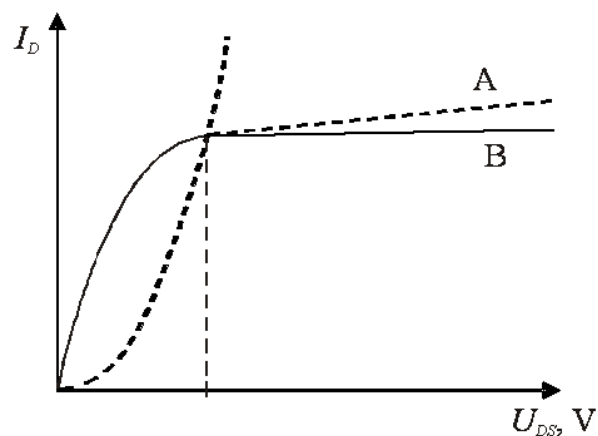
- a) za efikasan izvor svjetlosti može, za detekciju $\lambda_1 = 1,5 \text{ }\mu\text{m}$ može
- b) za efikasan izvor svjetlosti ne može, za detekciju $\lambda_1 = 1,5 \text{ }\mu\text{m}$ može
- c) za efikasan izvor svjetlosti može, za detekciju $\lambda_1 = 1,5 \text{ }\mu\text{m}$ ne može
- d) za efikasan izvor svjetlosti ne može, za detekciju $\lambda_1 = 1,5 \text{ }\mu\text{m}$ ne može
- e) za efikasan izvor svjetlosti može, za detekciju $\lambda_1 = 1,5 \text{ }\mu\text{m}$ ovisi o radnoj temperaturi.

6. Na ulaz sklopa ispravljača priključen je sinusni ulazni napon. Kako izgleda izlazni napon (2 boda)?

7. Na slici su prikazane izlazne karakteristike dva MOSFET-a, A i B, pri istim naponima U_{GS} ($U_{GSA} = U_{GSB}$). Za napon praga U_{GS0} i faktor naponskog pojačanja μ vrijedi (2 boda):

- a) $U_{GS0A} = U_{GS0B}$ i $\mu_A > \mu_B$
- b) $U_{GS0A} > U_{GS0B}$ i $\mu_A = \mu_B$
- c) $U_{GS0A} = U_{GS0B}$ i $\mu_A < \mu_B$
- d) $U_{GS0A} > U_{GS0B}$ i $\mu_A < \mu_B$
- e) $U_{GS0A} = U_{GS0B}$ i $\mu_A = \mu_B$.

ELEKTRONIKA 1

Međuispit - 16. 11. 2020.

Rješenja

ZADACI

1.

a) $0 < t < 5 \text{ ms}$ $u_{IZ} = u_{UL} + U_{C0} = 0 \text{ V}$

$5 \text{ ms} < t < 10 \text{ ms}$ $u_{IZ} (5 \text{ ms} < t < 10 \text{ ms}) = u_{IZ} (5 \text{ ms})^+ \cdot e^{-\frac{t-5 \text{ ms}}{\tau}}$

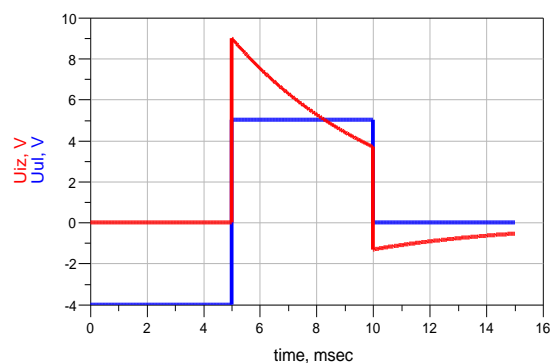
$t > 10 \text{ ms}$ $u_{IZ} (t > 10 \text{ ms}) = u_{UL} (10 \text{ ms})^+ \cdot e^{-\frac{t-10 \text{ ms}}{\tau}}$

$$u_{IZ} (t = 0 \text{ ms}) = 0 \text{ V}$$

$$u_{IZ} (t = 9 \text{ ms}) = 4,406 \text{ V}$$

$$u_{IZ} (t = 12 \text{ ms}) = -0,92 \text{ V}$$

b)

c) $f_d = 1 / (2\pi\tau) = 28,4 \text{ Hz}$, visokopropusni filter

2.

a) dodani su donori (n -tip), $N_D = 9,35 \cdot 10^{17} \text{ cm}^{-3}$

b) $\Delta E = E_{F2} - E_{Fi} + \frac{E_G}{2} = 0,47 + 0,56 = 1,03 \text{ eV}$

c) $n_1 = 2 \cdot 10^{16} \text{ cm}^{-3}$ $p_1 = 1,05 \cdot 10^4 \text{ cm}^{-3}$
 $n_2 = 9,55 \cdot 10^{17} \text{ cm}^{-3}$ $p_2 = 220 \text{ cm}^{-3}$

3.

a) n -strana je uska, p -strana je široka

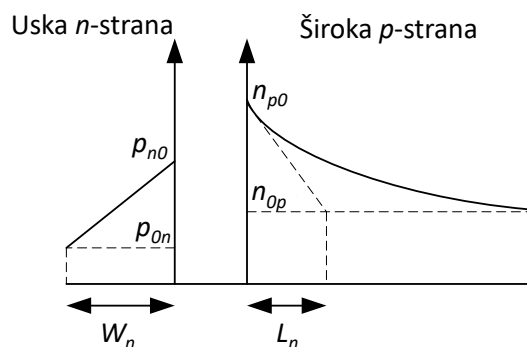
b) $I_S = qS \left(D_n \frac{n_{0p}}{L_n} + D_p \frac{p_{0n}}{W_n} \right) = 3,97 \text{ pA}$

c) $U_D = mU_T \cdot \ln \left(\frac{I_D}{I_S} + 1 \right) = 0,57 \text{ V}$

d) $n_{p0} = 1,53 \cdot 10^{14} \text{ cm}^{-3}$
 $p_{n0} = 1,53 \cdot 10^{11} \text{ cm}^{-3}$

e) r_D raste

$$r_{d2} = \frac{U_T}{I_{D2} + I_S} = 431,0 \Omega$$

4.

a) n -kanalni obogaćeni tip - (struje I_D i napon U_{DS} pozitivni – n -kanalni, za $U_{GS} = 0$ V, kanal nije formiran – obogaćeni)

b) $\lambda = 0,0133 \text{ V}^{-1}$

$$K = 2,63 \text{ mA/V}^2$$

c) $I_{DC} = 2,31 \text{ mA}$

d) $g_{mA} = 1,89 \text{ mA/V}$ $g_{mC} = 3,55 \text{ mA/V}$

$$r_{dA} = 116,7 \text{ k}\Omega \quad r_{dC} = 33,83 \text{ k}\Omega$$

PITANJA

- grupa A

1. D

2. D

3. A

4. E

5. D

6. D

7. C